

DR. MICHAEL KUYUCU

michael@michaelsow.net

Bir reyting ihalesi daha geliyor

Televizyon piyasasında yaşanan reyting spekülasyonlarının ardından TİAK yeniden yapılanarak televizyon mecrası için reyting ölçümlerini yapan AGB 'nin sözleşmesini feshetti. Bu olay televizyon dünyasının ekonomik yapısına yeni bir yön verdi. TİAK kendi içinde bu süreçte yeniden yapılanarak televizyon mecrasının ekonomik yapısının bu virajı almasını sağladı.

Televizyon dünyasının reyting yakasında bu gelişmeler yaşanırken radyo mecrasında da bazı hareketlenmeler oldu ve TİAK'ın radyo ayağı olan RİAK "17 Ekim 2012 tarihinde Resmi Gazete" de yayınlanarak yürürlüğe girmiş bulunan "Yayın Hizmetlerinin İzlenme ve Dinlenme Oranı Ölçümlerinin Yapılmasına ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde yeniden yapılanma kararı aldı. Yapılan kanuna göre RİAK'ın TİAK gibi tüzel bir yapıya sahip olması gerekiyordu. Bu süreçte RİAK 'ta çalışmalara başlandı .

Bu süreçte radyo mecrasında yaklaşık on yıldır reytingleri ölçen ve Radyo Dinleme Araştırması

yapan Ipsos KMG'nin yürüttüğü araştırmanın 03 Ocak 2013 tarihinde sonra ereceği kamu oyuna duyuruldu ve Reklamcılar Derneği'nin RİAK Platformu adına Ipsos KMG'ye fesih bildirimini gönderdiği bildirildi. Yaşanan bu sürecin sonunda radyo mecrasının reytinglerinin ölçülmesinde yeni bir döneme girildi.

TİAK'ı denetleyen kurum İstanbul Ticaret Üniversitesi,RİAK'ın da denetçisi olma konusunda bir talepte bulundu ama ne alaka ise TİAK bunu istemedi ve aynı üniversitenin iki kurumu denetlemesinin sakıncaları olacağını iddia etti ki bence bu saçma bir iddiydı.Aksine benzer bir işlevi olan iki kurumu tek bir merkezin yönetmesinin avantajları bile olabilirdi.

Yukarıda özetlediğim reyting çekişmelerinden de anlaşılacağı gibi Türk medyasında ciddi bir dönem değişikliği yaşanıyor. Bu değişim önce 2012 yılında televizyon mecrası ile yaşandı, 2013 yılında da radyo ile yaşanıyor. Her iki mecra da bir viraj alıyor ve yeniden yapılanıyor. Söz konusunu yeniden yapılanma reyting sisteminin değiştirilmesi ile gerçekleştiriliyor.

Bu değişimin arkasında birileri var mı onu iddia etmek şu an için erken. Ama bu yeni "reyting yapılanmalarında" çok ciddi sürtüşmelerin yaşandığı bir gerçek, çok büyük bir pazar olan televizyon pazarı ve onun küçük kardeşi olan radyo pazarında reyting sisteminin değiştirilmesi hiçte hafife alınacak bir konu değil. Bu alanda yapılabilecek en küçük manipülasyonun faturası çok büyük olur, kitleleri etkileyen bu mecralarda yaşanan bu değişimin dikkatlice takip edilmesi gerekiyor.

Televizyon bitti , şimdi sıra radyo reytinglerini ölçecek sisteme geldi, RTÜK tarafından çıkartılan yeni kanunların uygulanması ile bu sistem yeniden

kurgulanacak. RİAK yayınladığı raporda "TÜAD Başkanı ile görüşülerek GAB belgesine sahip, ISO standartlarına uygun araştırma şirketleri/metodlarına ilişkin bilgi alınmasına karar verildi. Görüşmelere Mehmet Akbay da katılacak." şeklinde bir açıklama yaptı. Yani radyo reytinglerini ölçecek araştırma şirketi araştırılacak ve ihale yapılarak bir şirkete radyo reytinglerini ölçmesi için görev verilecek.

RİAK'ın bu açıklaması üzerine ulusal radyo platformu Oydar,ilginç bir konunun altını çizerek radyo kamu oyunun dikkatini çekti. Oydar yapılacak radyo ölçüm araştırma ihalesi ile şöyle bir sorguda bulundu ve radyo ölçümlerini yapacak olan şirketin belirleneceği Pazar araştırmasına daha başlamadan şaibelerin ortaya çıkabileceğinin altını çizdi :

"Bu alınan kararın ardından akıllarda bazı soru işaretleri oluştu radyo sektörü bu sorulara cevap bekliyor...

1. Mehmet Akbay hangi sıfatla bu görüşmelere katılacak?
- 2 .Şuanda ulusal bir radyoda yönetici olan bir radyocunun bu görüşmelere katılması ne kadar doğru?
- 3 .Yeni anlaşılacak araştırma şirketinin daha başlamadan güvenilirliği sorgulanmayacak mı?
- 4 .Ipsos KMG ile neden yeni bir anlaşma yapma yoluna gidilmiyor?
- 5 .Bu görüşmelere başka hangi isimler katılacak?"

Şu an sektör RİAK'ın bu tutumunu sorguluyor,reyting ihalesi başlamadan dakika bir gol bir oldu. Oydar'ın altını çizdiği bu soruların sonucunda doğan komplo teorileri benimde midemi bulandırdı.

Reklamcılar Derneği ve RİAK'ın yaklaşık 150 milyon lira değerindeki bir pazar ve binlerce çalışanın ekme yediği bir sektör hakkında önemli adımlar atarken şaibelere konu olmaması gerekiyor.